

nr 1/2018

ISSN 2544-9958

WSP

Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości
im. Księcia Kazimierza Kujawskiego
w Inowrocławiu

PRZEDSIĘBIORSTWO I PRAWO

Spis treści
Table of contents

Wojciech Kotowski, redaktor naczelny Przedsiębiorstwa i Prawa

Słowo wstępne

Introduction

dr Wiesław Juchacz, Rektor Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości im.
Księcia Kazimierza Kujawskiego w Inowrocławiu

**Głosa do wyroku Europejskiego Trybunału Praw Człowieka z dnia
11 stycznia 2018 r. – sprawa Małek przeciwko Polsce (skarga
nr 9919/11)**

**Gloss on the judgement of the European Court of Human Rights of
11 January 2018 – Małek v Poland (complaint No 9919/11)**

prof. zw. dr hab. Andrzej Baładynowicz, Wyższa Szkoła Pedagogicz-
na im. J. Korczaka w Warszawie

**Antropologia prawa formowaniem ekologii życia i solidaryzmu spo-
łecznego**

**Anthropology of law forming the ecology of life and social soli-
darity**

dr hab. Tomasz Kuczur, prof. Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego
w Bydgoszczy, dr Tomasz Lewandowski, Kierownik Biura Zarządu
Spółki Komunalnego Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej w Byd-
goszczy

**Rola ABW w systemie bezpieczeństwa III Rzeczypospolitej – uwa-
runkowania normatywne**

**The role of the Internal Security Agency (ABW) in the safety sys-
tem of the Third Polish Republic – normative conditions**

dr Damian Wąsik, prokurator Prokuratury Rejonowej Gdańsk-
Śródmieście w Gdańsku, asystent Collegium Medicum UMK w Byd-
goszczy

**Poświadczenie przez lekarza nieprawdy w dokumentacji medycz-
nej (art. 271 § 1 k.k.) – wybrane zagadnienia praktyczne**

**Certification untruth in medical records by physician (Article 271
§1 Polish Penal Code) – some practical issues**

Bartosz Wieczorek, Zastępca Prokuratora Rejonowego Toruń Centrum-Zachód w Toruniu

Definicja „budowli” w polskim systemie prawa – wybrane zagadnienia

Definition of "building" in the Polish legal system – selected issues

Jerzy Jamiołkowski, radca prawny i etatowy członek Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Bydgoszczy, wykładowca w Wyższej Szkole Przedsiębiorczości w Inowrocławiu

Odpowiedzialność cywilna w ochronie środowiska

Civil liability in environmental protection

Wiesław Juchacz

**Glosa do wyroku Europejskiego Trybunału
Praw Człowieka z dnia 11 stycznia 2018 r. –
sprawa Małek przeciwko Polsce
(skarga nr 9919/11)**

Streszczenie

Glosa aprobuje stanowisko Europejskiego Trybunału Praw Człowieka wyrażone w wyroku z dnia 11 stycznia 2018 r. W orzeczeniu tym stwierdzono, że naruszenie zasady domniemania niewinności ma miejsce w sytuacji, gdy przed uznaniem w świetle prawa, iż dana osoba jest winna zostanie w toku prowadzonego postępowania wyrażony pogląd, że oskarżony dopuścił się popełnienia zarzucanego mu czynu.

Słowa kluczowe

Polski sąd, domniemanie niewinności, zażalenie, tymczasowe aresztowanie, przestępstwo, ciężar dowodu, materiał dowodowy.

Gloss on the judgement of the European Court of Human Rights of 11 January 2018 – Małek v Poland (complaint No 9919/11)

Abstract

The gloss supports the position of the European Court of Human Rights, expressed in its judgement of 11 January 2018. Said ruling states that violation of the principle of presumption of innocence occurs where, before the determination in the eyes of the law that a given individual is guilty, an opinion is formed during proceedings that the defendant committed the offence he or she is accused of.

Key words

Polish court, presumption of innocence, appeal, remand, offence, burden of proof, evidence.

Andrzej Bałandynowicz

Antropologia prawa formowaniem ekologii życia i solidaryzmu społecznego

Streszczenie

W artykule omówiono kwestie wynikające z podejścia, że miarą człowieczeństwa jest postrzeganie każdej osoby jako dobra zindywidualizowanego o cechach niepowtarzalności, a wykluczenie społeczne jako słowo jednocześnie stając się symbolem określonego porządku kulturowego. Bowiernie czyn wrogi w dużej części przypadków jest świadomym aktem agresji i oporu jako odpowiedzi i manifestacji na niezgodę, sprzeciw i bunt w związku z zadawanym cierpieniem spowodowanym pozasobowymi przyczynami będącymi ich źródłem. Na gruncie normatywno-aksjologicznym oraz hermeneutycznego dowodzenia prawdziwości prawomocnych rozwiązań, narzucony zostaje indeks wartości i ustrojowych zasad postępowania wobec sprawców przestępstw. Władza sądenia tym sposobem doprowadza do zasadniczych ograniczeń w sposobie rozumienia i reagowania na istotę przestępstwa jako czynu i istotę przestępcy jako sprawcy zabronionego działania w stosunku do samego siebie, ofiary i społeczeństwa. Natomiast po stronie jednostki wyzwolić należy dynamizm odpowiedzialności za swoje czyny, zaś po stronie innych uczestników życia zbiorowego powstać powinna gotowość powszechnego zaufania dla wszystkich osób w tym także przekraczających aksjomatyczność normatywną.

Słowa kluczowe

Prawo, wolność, formowanie, solidaryzm społeczny, partykularność.

Anthropology of law forming the ecology of life and social solidarity

Abstract

This paper discusses issues emerging from the approach that perceiving every person as the individualized good with unique features is the measure of humanity, with the words "social exclusion" becoming a symbol of a certain cultural order. Most hostile acts are deliberate acts of aggression and resistance, committed in response to, or to manifest discord, objection or revolt in connection with inflicted suffering resulting from extra-personal root causes. On the normative and axiological grounds as well as on the grounds of hermeneutical process of proving the accuracy of legitimate solutions, the list of values and constitutional principles for dealing with offenders is imposed. Thus, the power to judge leads to significant limitations in the way we understand and respond to both the essence of an offence as an act, and the essence of an offender as a perpetrator of a forbidden activity against oneself, a victim, or a society. Individuals should unleash their dynamics of responsibility for one's own activities, while other participants of collective life should show their readiness for widespread confidence in everyone, including those who transgress axioms representing norms.

Key words

Law, freedom, forming, social solidarity, particularity.

Tomasz Kuczur, Tomasz Lewandowski

Rola ABW w systemie bezpieczeństwa III Rzeczypospolitej – uwarunkowania normatywne¹

Streszczenie

Każde państwo na świecie narażone jest na niebezpieczeństwa, determinowane między innymi sytuacją geopolityczną, ekonomiczną; normami obyczajowymi, religijnymi i społecznymi; zaszłościami historycznymi oraz szeregiem innych czynników. Zagrożenia bezpieczeństwa publicznego dotyczą każdej sfery funkcjonowania państwa, a także jego organów i obywateli. Zapewnienie bezpieczeństwa należy do podstawowych obowiązków władz publicznych. Wykrywanie, zapobieganie i zwalczanie zagrożeń nie byłoby jednak możliwe gdyby konstytucyjne organy państwa nie stworzyły skutecznych norm prawnych i nie powołały instytucji o odpowiednich kompetencjach.

Słowa kluczowe

Kontrwywiad, bezpieczeństwo wewnętrzne, obrona, państwo, zabezpieczenie, antykorupcja, terroryzm, służby specjalne, działania prewencyjne.

¹ B. Bonisławska, Współczesne zagrożenia dla bezpieczeństwa publicznego, Zeszyty Naukowe WSEI seria: Administracja 2012, nr 2, s. 113. Szerzej o pojęciu bezpieczeństwa i współczesnych zagrożeniach: Tamże, s. 113–128. Poza zagrożeniami cywilnymi i społecznymi, organy państwa muszą przeciwdziałać oraz likwidować skutki między innymi zdarzeń naturalnych, przemysłowych i humanitarnych. Do zagrożeń naturalnych zalicza się między innymi trzęsienia ziemi, powodzie, wybuchy wulkanów. Zagrożenia przemysłowe związane są m.in.: z wypadkami w zakładach pracy, wypadkami i katastrofami w środkach transportu. Do zagrożeń humanitarnych zalicza się głównie: migracje o podłożu zarobkowym politycznym, kulturowym. W niniejszej publikacji istotne jest wskazanie niebezpieczeństw cywilnych, do których zalicza się działalność terrorystyczną, ekstremizm, działania zbrojne i rewolucje, a także najbardziej rozpowszechnione zagrożenia społeczne, do których należą między innymi: zamieszki, strajki, przestępczość, przestępczość zorganizowaną. M. Ptak, Współczesne rozumienie bezpieczeństwa, zagrożeń i obronności, Zeszyty naukowe WSOWL 2010, nr 1, s. 92–93. Wymieniona charakterystyka nie obejmuje wszystkich współcześnie występujących na świecie zagrożeń.

The role of the Internal Security Agency (ABW) in the safety system of the Third Polish Republic – normative conditions

Abstract

All countries in the world are exposed to dangers, determined among others by the geopolitical and economic situation; social, religious and manners norms; historical events and many other factors. Public security threats concern every sphere of the functioning of the state, as well as its organs and citizens. Ensuring security is one of the basic duties of public authorities. Detecting, preventing and work against threats would not be possible if the constitutional organs of the state did not create effective legal norms and did not appoint institutions with appropriate competences, as well Internal Security Agency.

Key words

Counterintelligence, internal security, defence, state, protection, anticorruption, terrorism, secret services, actions preventive.

Damian Wąsik

Poświadczenie przez lekarza nieprawdy w dokumentacji medycznej (art. 271 § 1 k.k.) – wybrane zagadnienia praktyczne

Streszczenie

Artykuł porusza problematykę prawnokarnych aspektów poświadczenia nieprawdy co do okoliczności mających istotne znaczenie prawne przez lekarza uprawnionego do wystawienia lub sporządzenia określonego dokumentu medycznego. W publikacji udzielono odpowiedzi na pytania na czym może polegać w omawianej kategorii spraw poświadczenie nieprawdy, a także jakie okoliczności mają znaczenie prawne w przypadku dokumentacji medycznej i przesądzają o kwalifikacji czynu jako przestępstwa z art. 271 § 1 k.k. Innymi zagadnieniami poruszonymi przez Autora są m.in. kumulatywna kwalifikacja karna w przypadku popełnienia fałszerstwa intelektualnego dokumentacji medycznej, czas wprowadzenia tego dokumentu do obrotu, a także skutki prawne nieskutecznego posłużenia się takim dokumentem.

Słowa kluczowe

Fałszerstwo intelektualne, dokumentacja medyczna, lekarz, zawód zaufania publicznego, błąd medyczny, zaświadczenie lekarskie, orzeczenie lekarskie, orzekanie o niezdolności do pracy.

Certification untruth in medical records by physician (Article 271 § 1 Polish Penal Code)

—

some practical issues

Abstract

The article raises the issue of criminal law aspects of making false statements as to the circumstances which are important legal by a physician authorized to draw up a specific medical document. The publication answers the questions which may include in this category of cases concerning with certification untruth and what circumstances have legal significance in the case of medical records and determinative of qualification as a crime of article 271 § 1 of Polish Penal Code. Other issues raised by the author include double as criminal for committing intellectual forgery of medical records, the time of the introduction of this document for legal transactions, as well as the legal consequences of ineffective use of that document.

Key words

Intellectual forgery, medical records, physician, profession of public trust, medical malpractice, medical certificate, medical report, adjudication of incapacity for work.

Bartosz Wieczorek

Definicja „budowli” w polskim systemie prawa – wybrane zagadnienia

Streszczenie

Przedmiotem niniejszego opracowania jest funkcjonowanie pojęcia „budowli” w polskim systemie prawa. Rozważania prawne koncentrują się na czterech ustawach i stanowią próbę uporządkowania, i zarazem podsumowania dotychczasowego dorobku doktryny i orzecznictwa.

Słowa kluczowe

Budowla, budynek, definicja legalna, potoczne znaczenie, wykładnia.

Definition of „building” in the Polish legal system – selected issues

Abstract

The subject of this thesis is the functioning of the term „building” in the Polish legal system. The legal analyses focus on an four laws and constitute the attempt to both systematize and summarize the current doctrine and judicial practice.

Key words

Building, block, legal definition, plain meaning, explanation.

Jerzy Jamiołkowski¹

Odpowiedzialność cywilna w ochronie środowiska

Streszczenie

Wśród wielu rodzajów odpowiedzialności prawnej, o których można mówić w przypadku prawa ochrony środowiska, najbardziej racjonalne i logiczne jest wyróżnienie tej odpowiedzialności według kryterium gałęzi prawa, a więc chodzi tu o odpowiedzialność cywilną, karną i administracyjną. Zostało to uwzględnione przez ustawodawcę, ponieważ najważniejszy akt normatywny z zakresu prawa ochrony środowiska, a mianowicie ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska, w tytule VI wskazuje właśnie na te trzy rodzaje odpowiedzialności. Warto zauważyć, że ustawa ta nie wprowadza samodzielnego reżimu odpowiedzialności cywilnej za szkody powstałe w środowisku, lecz jedynie dostosowuje obowiązujące przepisy do szczególnego przedmiotu ochrony, jakim jest środowisko, poprzez m.in. stosowanie w rozważanym zakresie rozwiązań wynikających z kodeksu cywilnego, z wyjątkami wprowadzonymi w ustawie.

Jeszcze do niedawna w doktrynie wskazywano na niewielkie znaczenie prawa cywilnego w ochronie środowiska, ponieważ w praktyce sądowej i ustawodawczej oraz w piśmiennictwie uważano ochronę środowiska za wyłączną domenę prawa administracyjnego. Jednak w ostatnich latach prawo cywilne i odpowiedzialność cywilna zaczynają pełnić coraz bardziej znaczącą rolę w prawie ochrony środowiska, a w szczególności dotyczy to wypracowanych na płaszczyźnie prawa cywilnego instrumentów prawnych regulujących odpowiedzialność, przy czym chodzi tu głównie o odpowiedzialność deliktową. W ustawie Prawo ochrony środowiska kwestie odpowiedzialności cywilnej zostały uregulowane w art. 322–328.

Odpowiedzialność cywilna w prawie ochrony środowiska pełni funkcję prewencyjną, restytucyjną oraz kompensacyjną, z których coraz większego znaczenia zaczyna nabierać funkcja prewencyjna, ponieważ zawsze korzystniejsze jest zapobieganie ewentualnym szkodom w środowisku, niż ich naprawianie bądź też kompensowanie.

¹ Autor jest radcą prawnym oraz etatowym członkiem Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Bydgoszczy.

Zdaniem autora niniejszego artykułu, efektywność stosowania środków cywilnoprawnych uzależniona jest od charakteru i przedmiotu naruszonego bądź też zagrożonego prawa oraz rodzaju chronionego dobra. Odpowiedzialność cywilna w ochronie środowiska ma bowiem co do zasady prowadzić do restytucji naturalnej, a gdy jest to niemożliwe ewentualne naprawienie szkody może nastąpić w formie rekompensaty pieniężnej.

Słowa kluczowe

Ochrona środowiska, prawo ochrony środowiska, odpowiedzialność cywilna, cywilnoprawne środki ochrony środowiska, odpowiedzialność odszkodowawcza, funkcja prewencyjna, funkcja restytucyjna, funkcja kompensacyjna.

Civil liability in environmental protection

Abstract

Among the many types of legal liability that can be discussed in the case of environmental law, it is the most rational and logical to distinguish this responsibility according to the criterion of the legal branch, and thus it is a civil, criminal and administrative liability. This has been taken into account by the legislator, because the most important normative act in the field of environmental law, namely the Act of April 27, 2001 – Environmental Protection Law, in Title VI indicates precisely these three types of liability. It is worth noting that this Act does not introduce an independent civil liability regime for damages arising in the environment, but only adapts the binding provisions to the specific subject of protection, which is the environment, through, inter alia, applying in the considered area solutions resulting from the Civil Code, with exceptions introduced in the Act.

Until recently, the doctrine pointed to the small significance of civil law in environmental protection, because in the judicial and legislative practice and in the literature, environmental protection was considered to be the exclusive domain of administrative law. However, in recent years, civil law and civil liability have become more and more important in environmental law, and in particular this applies to legal instruments regulating liability developed in the field of civil law, which mainly concerns tort liability. In the Act on Environmental Protection Law, civil liability issues are regulated in art. 322–328.

Civil liability in environmental law has a preventive, restitution and compensatory function, of which the preventive function is becoming more and more important, because it is always better to prevent possible damage in the environment than repairing or compensating for it.

According to the author of this article, the effectiveness of applying civil law measures depends on the nature and object of the infringed or threatened law and the type of protected property. Civil liability in environmental protection has, in principle, lead to natural restitution, and when it is impossible, possible compensation for damage can take place in the form of monetary compensation.

Key words

Environmental protection, environmental law, civil liability, civil law protection measures, liability for damages, preventive function, restitution function, compensatory function.